

Başvuru Numarası	: 2021/1251
Toplantı Tarihi/Sayısı	: 19.1.2022/6
Karar Numarası	: 2022/62
Başvuran	: A. D.
Başvuran Vekili	: --
Adres	: --
Muhatap Kurum/Kişi	: --
Muhatap Adres	: --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru öğrenim intibakına ilişkin mevzuat düzenlemelerinden faydalanma talebine ilişkindir.

II. İLGİLİ MEVZUAT

2. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde: *"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."* ifadesine yer verilmiştir.

3. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: *"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır."* şeklinde hükme bağlanmıştır.

4. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde: *"ğ) Ayrımcılık yasağı ihlalleri nedeniyle mağdur olduğu iddiasıyla Kuruma başvuranlara mağduriyetlerinin giderilmesi için kullanabilecekleri idari ve hukuki süreçler konusunda yol göstermek ve başvurularını takip etmelerini sağlamak amacıyla yardımcı olmak."* Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

5. Aynı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinde: *"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.(...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."* hükmü yer almaktadır.

6. 6318 sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 67'nci maddesi ile 3466 sayılı Kanuna eklenen Geçici 6'ncı madde: *"Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte halen görevde olan uzman jandarmaların, 926 sayılı Kanuna ekli Ek-IX sayılı Cetvelin bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilmeden önceki haline göre belirlenmiş olan derece ve kademelerine; lise ve dengi okul öğrenim*

düzeyine sahip olanlara bir derece, iki yıl süreli yükseköğrenim düzeyine sahip olanlara bir derece ve bir kademe, üç yıl süreli yükseköğrenim düzeyine sahip olanlara bir derece ve iki kademe, dört veya daha uzun süreli yükseköğrenimi tamamlamış olanlara ise iki derece ilave edilerek 926 sayılı Kanunun Ek-IX sayılı Cetveline intibakları yapılır." şeklindedir.

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinde: "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir." ifadesine yer verilmiştir.

8. Anılan Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmez kararı" başlıklı 67'nci maddesi: "(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir." şeklinde düzenlenmiştir.

III. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Başvuran 3 Haziran 2012 tarihli ve 28312 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6318 sayılı Askerlik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 66'ncı ve 67'nci maddelerinde, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu'na eklenen Ek Madde 1 ve Geçici Madde 6 hükümleri ile uzman jandarmalara öğrenim intibakı yapabileme imkânı verildiğini, Kanun çıktıktan sonra istifa edenlerin emeklilik haklarına da bu intibakın sonuçlarının yansıtıldığını, ancak kendisi Kanun'un çıktığı tarihten önce, 29 Kasım 2010 tarihinde istifa ettiği için emeklilik hakları konusunda öğrenim intibakına ilişkin düzenlemelerden yararlanamadığını, bu durumun ayrımcılık yasağının ihlaline sebep olduğunu iddia ederek, intibakının yapılarak mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

12. Başvuranın, 2010 yılında istifa ederek ayrıldığı uzman jandarmalarla ilgili 2012 yılında yapılan öğrenim intibakına ilişkin mevzuat düzenlemelerinden faydalandırılması talebi; 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı veya ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir.

13. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte incelendiğinde; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmediğinden, başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

IV. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 19.01.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ

Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN

Üye

e-imzalıdır

İsmail AYZ

Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER

Üye